

[Udenrigsministeren.]

„Styrelsen vil på basis af de af Mellemfolkeligt Samvirke hidtil indvundne erfaringer med udsendelse af frivillige i nær fremtid fremsætte forslag om, at man i løbet af det næste par år tilstræber at bringe antallet af frivillige udsendte op på 400“.

Dette forslag dækker imidlertid kun én bestemt virksomhedsgren inden for det danske program for bistand til udviklingslandene. Som det er det høje ting bekendt, rummer styrelsens beretning ønsker om kraftige stigninger over en bred front. Det har jo hidtil været sådan, at al lovgivning på dette område har været gennemført af et enigt folketing, og jeg skulle tro, det er et almindeligt ønske, at det også skal være sådan fremover. Regeringen ville derfor finde det meget nyttigt, om vi i forbindelse med debatten om det foreliggende lovforslag tillige kunne få et indtryk af partiernes stilling til det videre spørgsmål om en forøgelse af de samlede bevillinger til bistand til udviklingslandene. Hvis det herved viser sig, at der er en positiv indstilling, vil regeringen gå ind for en udvidelse af bevillingerne til bistandsarbejdet for finansåret 1966-67 på ca. 15 mill. kr. ud over de beløb, der er optaget på finanslovsforslaget. I givet fald vil jeg i det udvalg, der skal behandle nærværende lovforslag, være villig til at fremlægge konkrete forslag til en forøgelse af bistandsaktiviteten inden for denne beløbsramme. Det må selvfølgelig være en forudsætning, at der skaffes dækning for en sådan forhøjelse.

Ordføreren for forslagsstillerne (Chr. Madsen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting på socialistisk folkepartis vegne at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Vedrørende forhøjelse af ydelser m. v.).

Lovforslaget har til hensigt at forhøje dagpengeydelse. Der indføres et omstillingsår, hvor der tilnærmelsesvis gives fuld dækning for indtægtstab under uforskyldt ledighed. Selv om loven om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v., som i almindelig tale kaldes arbejdsløshedsloven, har gennemgået mange småændringer, er grundprincippet stadig tredivernes arbejds-

løshedspolitik og arbejdsløshedsøkonomi. Ved at indføre lovforslagets halvfemsprocentsregel de første 300 dage og derefter en halvfjerdsprocentsregel med forsorgslovens børnetillæg gøres loven mere nutidig. Der opnås forenkling ved at afskaffe næsten alle tillæg, reguleringen af dagpengeydelsen bliver sammenlignelig med fagområdets timefortjeneste, og den foreslåede tilskudsordning giver muligheder for strukturændringer af arbejdsløshedskasserne, men også større forpligtelse over for kassen eller kasserne. De kræfter, der skaber arbejdsløshed, og de arbejdsgivere, der ønsker en „reservearmé“ af arbejdsløse, må medregne omkostningerne herved. Begge parter har et hovedansvar, som forpligter efter andre regler end hidtil.

Omstillingsperioden må betragtes som en tid, hvor det enkelte medlem skal søge anden beskæftigelse og ved omskoling eller fornyet uddannelse overgå til et andet erhvervsområde. Halvfjerdsprocentsreglen med forsorgslovens børnetillæg kan ikke sammenlignes med hverken tjenestemand- eller folkepensionens størrelse, men det har været almindeligt antaget, at arbejdsløshedslovens satser har været en bremse på øvrige sociale fremskridt. Under uforskyldt ledighed af længere varighed, der herved får kronisk social karakter, vil en dagpengeydelse på 70 pct. være af en rimelig højde, når der henses til den øvrige lovgivning, bl. a. loven om fuld folkepension til alle uanset indtægt, der som bekendt træder i kraft i 1970.

Reguleringen af dagpengeydelserne skal efter lovforslaget ske den 1. oktober og 1. april hvert år. Udgangspunktet for reguleringen bliver den gennemsnitlige timefortjeneste inden for de enkelte fagområder, som det offentliggøres i Statistiske Efterretninger. Pr. 1. oktober bliver det efter opgørelsen for årets første kvartal, pr. 1. april opgørelsen for tredje kvartal året forud. Herved opnås en regulering efter 6 måneders ventetid i stedet for nuværende bestemmelsers 1 års ventetid.

Forslaget giver endvidere muligheder for indførelse af et fælleskontingent gældende for alle forsikrede og åbner vejen for en sammenlægning af arbejdsløshedskasserne.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, hvor meget dagpengene forhøjes

[Chr. Madsen.]

og statens, kommunernes og arbejdsgivernes tilskud til kasserne/kassen forøges.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til en velvillig og hurtig behandling i folketinget.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1966 til 31. marts 1967.

(Lovforslaget (nr. 63) findes i tillæg D. sp. 1, fremsættelsen i tidenden sp. 1688).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Jørgensen: Da mit partis ordfører desværre ikke kan være til stede i dag på grund af sygdom, skal jeg på mit partis vegne gøre nogle bemærkninger til det foreliggende finanslovsforslag.

Med opstillingen af den nye form for finanslov, den såkaldte rammebevillingsordning, har man fra regeringens side forsøgt at gennemføre den planlægning af de offentlige udgifter, som der har været udtalt ønske om fra mange sider. Den vigtigste fordel ved rammebevillingsordningen er naturligvis, at den udvidede dispositionsudgang skulle betyde, at det i langt ringere omfang vil blive nødvendigt at få reguleret bevillingsordningerne ved ændringsforslag til finanslovsforslaget eller ved tillægsbevilling.

Man må også betragte regeringens invitation til det private erhvervsliv om et samarbejde med hensyn til at vurdere effektiviteten af det offentlige investeringsprogram som et led i denne planlægning.

Gennem disse bestræbelser er der håb om en mere balanceret økonomisk udvikling i de kommende år for den offentlige sektor. Den offentlige sektor består imidlertid også af kommunerne, og for at den samlede planlægning skal blive mere effektiv, er det naturligvis nødvendigt, at kommunerne inddrages i dette arbejde, og her er det selvfølgelig helt afgørende, at man får større kommuner, således at det overhovedet bliver teknisk muligt at foretage en planlægning.

En balanceret økonomisk udvikling i samfundet er imidlertid ikke alene afhængig af hensigtsmæssig offentlig planlægning. Selv om det offentlige ved hjælp af finanspolitikken har visse muligheder for at sikre en forholdsvis jævn udvikling i det private erhvervslivs forbrug og i investeringerne, viser udviklingen i de seneste år, at de finanspolitiske midler, vi har, ikke virker tilstrækkeligt hurtigt og tilstrækkeligt effektivt.

Som bekendt har det økonomiske råd og andre økonomiske eksperter anset svingningerne i investeringsomfanget i den private sektor for at være en af hovedårsagerne til den økonomiske uligevægt her i landet. Men hvordan skal man sikre en jævnere økonomisk udvikling, uden at man foretager direkte indgreb i det private erhvervslivs dispositioner, hvilket vi ikke ønsker fra vor side?

Afgørende i den forbindelse er, hvorledes skattesystemet er indrettet. Man må have skatteformer, som tilstrækkeligt hurtigt og tilstrækkeligt smidigt tager hensyn til ændringer i forbruget og ændringer i indtægterne, hvorved også investeringerne får et meget jævnt forløb.

Fra socialdemokratisk side har vi tidligere peget på, at kildeskat vil have en gavnlig konjunkturpolitisk virkning, idet den flytter beskatningen frem til erhvervelsestidspunktet og på denne måde tager toppen af forbrugsstigningen. En generel omsætningsafgift — hvad enten det nu skal være en detailomsætningsafgift eller en merværdiafgift — har ligeledes gunstige konjunkturpolitiske virkninger.

Den gældende indkomstbeskatning har navnlig takket være de mange fradrag den modsatte virkning; men det er ikke hensigten på nuværende tidspunkt at gå ind i en diskussion om alle de skatteproblemer, som må løses i en samlet skattereform. Tiden er vel nu endelig moden til en sådan reform. Jeg ønsker blot at pege på, at skal man have en stabil økonomisk udvikling i samfundet, er det nødvendigt, at staten foretager sin planlægning. Denne planlægning foreligger nu. For det private erhvervsliv skal planlægning — hvis man tør bruge det ord — foretages gennem en hensigtsmæssig beskatning, og en sådan hensigtsmæssig beskatning må vi se at få